

Lakinta

Um-umag gapu kan Lakinta un napintas un vuvya-i kit agsan jat pamilya na itiknu, kin pipiya-on jat ka-ilyan ja.

Hajit osan al-algaw, osjit na-id pay yan sibilisasyon hitun Pilipinas, awad osa un nanjinjinamag a napintas a vuvya-i un mangngajan ud Lakinta. Si Lakinta mit, pipiyya-on jajit sunud na kin amin jit manakom na kan kaka-ilyan ja ta napintas.

Ot agsan ja itiknu. Okyan nu mavyalin, aji na kuma mavilag hi init. Ngim malingsiw mit la-ing a mamasyal kad ngim awad mit la-ing jit gwarja na winnu vulun na. Ta lawingon ja un paluvusan man-ayaw a ossa-an. Kit aju jajit lalaki un umalom kan Lakinta. Aju jit mamiyan mangasawa kan Lakinta ngim amod ja kujawon jajit pamilya na un sab-ung winnu atod ma-ipanggop hi mangasawa ja ta mangkojaw jas juwam pulun luwang, jaja-an a gusi, kan ja ullayaw a jaja-an, panay a jaja-an. Aji kad, na-id makavo-ol kan jija a ta nakulang pay la-ing sanikwa jas jit awi.

Ot kasjay lattan nga agsan ja ud itiknu, gugwarja-an ja tay napintas ngarud. Inggaw mit osan lalaki nga mangngajan ud Kabvilan. Ot, “Iyak ud pajason man un visita-on nu lavi,” kana.

Ngim hi Kabvilan, nala-ing a mangulivyaw kit hajit mangulivyaw na mamalvyalikas. Ot tuttuwa ta idi osan solag, *full moon*, ummoy Kabvilan. Umoy kanu sit paway osjit gawan ji lavi.

Mangulivyaw kanu man, mamalvyalikas jit ulivyaw na un ka na: “Lakinta, Lakinta, ivukkavukkatanak. Najappojappolanak,” kana kanu.

Pidwa-ona kanu umvos a mangulivyaw, nakalikna si Lakinta ot nakasoggalat. “Iy, ngan pay jijin pumiypiyan ayug hiji? kana kanu. (Hajin ulivyaw kad, *mouth flute*. Ot siya kanu jit usarona un manserenade – kamas jin *serenade* ji on a.)

Manangulivyaw kanu umvos, kana un: “Lakinta, Lakinta, ivukkavukkatanak. Najappojappolanak,” kana kanu.

“Iy, ngam pay ngajan nu?” kan kanud Lakinta.

“Lakinta, Lakinta, adsam kad ud najamag si Kabvilan Jumampag nawakas ya vummakag,” kana kanu.

Aji kad hajit un-una na, sajit pipiya-on jat vuvya-i, mingol un hajit ajud patoyona a siyad kuwa jan nokas jin un-una na a tay hat mingol jit pipiya-on jajit vuvya-i.

Ot majamjama kad siji on umvos, “Anon jiji, anon jinat, nga ngajan nun?” kana a ta ikankantan garud Kabvilan.

Ot mangulivyaw kanus Kabvilan un kana: “Lakinta, Lakinta, adsam kad ud najamag si Kabvilan Jummampag nawakas ya vummakag,” kana kanu.

Hajiton, pinaḷnok na kanu si Kabvilan ot manggaggagayam ja a.

“Iyak yan sap-uyan jin apuy,” kan kanun Lakinta.

”Agsam sap-uyan ta masilingak nu awad apuy,” kana kanu.

So, nanggaggagayam ja kanus ji on. Kit invyagan kanun Kabvilan jit ayat na kan Lakinta. Kit gapu ta napintas hi manongoḷ na hit tuling Kabvilan (ngim ullivyaw jit usaron Kabvilan un mamalvyalikas jit mangulivyaw na), aji kad, nantulaḡ ja nga man-asawa ja.

Ot intod kanun, noka, Lakinta jit ka-in na. “Alam tun ka-in ku, ta mangkagoy nu ta mangilasinak kan sika nu noka tay matapos kad tuḷun al-algaw, awad sayang,” kana kanu.

Ot hajiton, manaḷan kanu Kabvilan. Inggaw kanu hit paway, mangulivyaw kanu umvos un kan kanun Kabvilan nga, “Sakon nakaḷuv-ut vuvya-in kinunuvut,” kana kanu, ot manaḷan.

Hajiton, majanunan jit sayang tay hat tuḷun al-algaw inggaw on, ay, awajon kajon ya sayang. Nasapa kanu si Lakinta un nanggunay. Inam-amma-ana kanun nanluput, ot inamma-

an nan nan-ullayaw. Ta hijit awi kad, na-id mit an lupistik kan ja pulvus – basta hajit luput, hajit ullayaw na, kit awad jit sikkalang nan vyalituk. Siya kanu inusal na a tay nantulagan ja ngarud a man-avot jas jin al-algaw, timpun ji sayang.

Hali, umoy kanus Lakinta mantupak a. Awad kanu pay ud summa-al ud tagu, langlanga-on Lakinta nu awad ji ka-in na un nankagoy ja. Ma-id kanu. Inggana mumasjom nanjatjatong jajit tagu, ma-id. Hali, mawakas, umoy kanu pay yan ud, noka, ina lilimmajan.

Aji kad, gapu ta... “Apay nga kaysanan ngata jitun Kabvilan aya,” kana kanu.

Maipakatlun al-algaw usjit janjananin mumasjom, mamaspasyal kanun hi Lakinta tay anapona ngarud ji Kabvilan, anapona nu ngajan jit nangusar hijit ka-in na tay siya ji jin mangilasinan ud Lakinta nga... osjit lalaki un nakagaggagayam kan hiya sijit lavi, gawan ji lavi.

Ot nan-ay-ayaw kanu si among, na-id latta. Kana kanus jit igid, umoy kanu sijit jalipong man-utuwan jas jit kalni. Adtu kanu Kabvilan a man-a-ayug hid tipoy, un siya kanu ji pala-utu si tipoy kan ja man-asug.

Nilavlavsut kanu Lakinta un, “Sika gayam tun nanyama kan sakon!” kana kanu.

Tatta, gapu ta kamas ji on, injalum kanun Lakinta si jat lallakay a. “Kaka-ammu kayus nat on. Tinuliyanak kan lakay Kabvilan!” kana kanu.

Hajiton, nanmimiting kanu jajit tagu ot, nimulta ja si Kabvilan gapu ta nantulituli, adsana ivyaga jin pudnu un siya kit vokon a... Si Kabvilan kad, pala-utun agay ta... umoy...kin hiya yom-og vyavya-unon ja. Ngim nala-ing osyan mangulivyaw.

Ot hat *decision* jajit tagu, multa-on ja si Kabvilan hi najagson tay nilukuluku na si Lakinta nga siyad osa nga pipiyya-on jajit tagun kaval yana. Ot hajit sintinsiya na ma-atod si jajit lallakay nu patayon ja winnu sa-an. Ngim hajit osya, awad kad ud problema hajit mantutulagan jajit lallakay a jusa, siyad annugutan jajin tagun majusa un makavyasu.

Siya ji jin patinggan jin istorya gapu kan Lakinta.

Recorded on December 4–5, 2006, in Kalinga, Philippines

Oral account by Barcelon Panabang

Transcription and Translation by Scott M. Saboy & Lawrence A. Reid

Assisted by Warren Panabang

Recorded and supervised by Michiyo Yoneno-Reyes

<http://www.ioc.u-tokyo.ac.jp/~yoneno/database.html>